

Sneglenes evaluering af Københavns Kommunes pejlemærker 2015

Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

Sammenhæng – også i overgange

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Sprog

Sammenhæng: vi ved, at sproget er grundlæggende for barnets læring, udvikling og velbefindende i børnehaven. Det er væsentligt, at børn kan udtrykke sig verbalt, så de kan give udtryk for behov, meninger og følelser, dette er medvirkende til at kunne danne sociale relationer til andre mennesker. Så har man vanskeligt ved at kommunikere verbalt, vil man også ofte have vanskeligt ved sociale relationer. Derfor tænker vi altid "sprog" ind i alle pædagogiske aktiviteter her i børnehaven.

Mål: vi ønsker, at alle børn skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog, så de dermed kan begå sig bedst muligt i sociale relationer (ud fra det enkelte barns alders- og udviklingstrin).

Vi ønsker ligeledes, at alle børn kan ytre ønsker, meninger, følelser og behov (fx kunne sige til og fra) på hensigtsmæssig måde. Dernæst ønsker vi, at børnene hele tiden vil videreudvikle deres sprog og sproglige kompetencer, at de får ord for hverdagslivet omkring dem (både indre og ydre).

Tiltag: vi vil have fokus på at skabe en sammenhæng mellem det, vi siger (sproget) og det, der sker på stuen (handling). Dette gør vi bl.a. ved at forberede børnene verbalt (vi sætter ord på) på, hvad der skal ske, hvilke aktiviteter de skal i gang med og hvad de kan forvente af os voksne. Vi vil støtte børnene i deres udvikling af deres "indre liv" ved at sætte ord på deres og andre børns følelser fx "du slog dig, det gør ondt", "du er glad, du smiler" mv.. Dette støtter børnene i deres selvregistrering .

Vi ved, at børnene spejler sig i os voksne, og ser op til det, vi og de andre børn gør. Derfor vil vi, have fokus på at tale pænt/ordentligt til hinanden, børn og forældre. Vi vil ligeledes støtte børnene i at tale pænt til hinanden. Når vi har sprogligt udfordrede og udsatte børn, vil vi lave en skærpet indsats i bl.a. sprogstimulerende grupper. Her er der eksempelvis 4 børn sammen med en voksen – vi vil følge barnets interesse og initiativ. Vi vil have fokus på barnets konversationsstil - er barnet socialt, passivt, afventende eller har barnet sin egen dagsorden? Og vi vil tilpasse kontakten og aktiviteterne herefter. Som noget nyt vil vi bruge "uglen" som strategi. "Uglen" handler om at give tid og plads og følge barnets initiativ.

Vi vil prioritere læsning med børnene højt. Vi vil læse dagligt. Bogvalget afstemmes så vidt muligt efter børnene, der deltager og deres interesser samt deres nærmeste zone for udvikling (det kan ikke altid lade sig gøre, fx når der læses højt for hele stuen i samlinger mv.). Vi vil læse forskelligt litteratur både skønlitteratur og fagbøger (fx bøger om insekter, dyr, bil mv.).

Vi vil arbejde med månedens bog (i januar var det "Det lille gedekid og ulven"). Den vil vi læse som dialogisk læsning, hvor børnene er en aktiv del af historiefortællingen. Institutionen har også en bog, som er årets bog Denne bog arbejder hele huset med (også vuggestuen). Udover at den læses som dialogisk læsning, så synges, leges, bygges, implementeres den i hverdagen og i en af vores

temauger. Sidste år var årets bog "Trolde Tårnet" (se temaugge), og i år er det eventyret om "De tre små grise".

Vi vil lege med lyde, musik og afprøve rytmen i ord og sætninger. Vi vil lave sange og lege med rim og remser. Vi vil også præsentere børnene for månedens sang. Det kan være en børnesang eller en "voksensang" (sidste måneds sang: "Østre gasværk" med Kim Larsen). Vi vil være opmærksomme på at tale om sangen og dens tekst, da sangtekster kan være abstrakte og let blive automatiseret for børnene, uden at de kender og forstår sangens indhold/tekst.

Vi vil også lege med skriftsproget. Vi skriver gerne på børnenes opfordring, hvad de ønsker, vi skriver fx på tegninger, små breve til forældre mv. Vi taler om bogstavernes udseende og form, lærer ens eget forbogstaver/navn at kende mv. (dette er naturligvis med afsæt i børnenes interesse).

Skoleparathed: vi har "Løvegruppe" (skolegruppe) med de ældste børn. Her laver vi bl.a. samarbejdsøvelser, hvor børnene bl.a. bruger sproget til at løse opgaver. Vi her har vi også fokus på tal og bogstaver. Vi leger med skriftsproget, skriblerier og kruseduller, og børnene legelæser gerne for hinanden.

Tegn: vi ønsker, at børnene får et større og mere nuanceret ordforråd, og at de leger med sproget – både verbalt og skriftligt. Vi ønsker, at børnene kan bruge det verbale sprog til at udtrykke sig både deres indre og ydre liv (deres følelser og deres handlinger). Vi ser gerne, at børnene har lyst og motivation til at deltage i de sprogaktiviteter som vi sætter i gang.

Evaluerings: vi oplever, at via vores fokus på børnenes sprog og sproglige kompetencer og via de tiltag som vi arbejder med på stuen, sker der en videreudvikling af børnenes ordforråd og sprogforståelse (som forventet og ønsket). Vi oplever, at børnene kreativt og relevant anvender de ord, sætninger og vendinger som vi har fokus på, og anvender (eks. i hverdagsprog et i samlinger og dialog, nøgleord/fokusord fra temaugger mv.). Børnene leger konstant med lyde, ord, bogstaver og skriblerier. De laver fjolleord, sange, rim og remser. Dette gælder på tværs af børnehaven og hjemmet. Dette får vi fortalt af forældre, der giver positiv feedback og fortæller, at børnene bruger og videregiver sange, rim, remser, nye ord mv. hjemme. Vi oplever generelt, at børnene taler pænt til og om hinanden. Dog er vi fortsat opmærksomme på at holde den "gode tone" samt på vores sprogbrug, da vi vægter dette højt. Vi er opmærksomme på, at vores børnegruppe er mangfoldig og multikulturel. Derfor vil vores fokus på at videreudvikle børnenes sprog (verbalt og skriftligt) fortsætte. Vi vil altid tænke sproget ind i vores planlægning af den pædagogiske praksis både i dagligdagen, temaugger mv.

Evaluering af pejlemærket; overgange og systematisk metode

Evaluering af overgang fra vuggestue

Mål: alle nye børn på sneglestuen skal have en god og tryk start. Vi vil være opmærksomme, synlige og tilgængelige voksne, der hele tiden afvejer, hvor meget voksenkontakt det enkelte barn har brug for.

Tiltag: vi vil skabe en god og tryk start for nye børn på stuen bl.a. ved tæt samarbejde med barnets forældre. Vi vil være bevidste om, at alle børn er forskellige, hvilket gør, at børnehavestarten også må være forskellig fra barn til barn. Derudover vil vi arbejde tæt sammen med vuggestuen Kongehuset. De vil lave små besøgsgrupper, som kommer på besøg i børnehaven inden det/de kommende børnehavebørn starter. Dette skal give børnene mulighed for at se "nye" børn og voksne an samt skabe sig et indtryk af deres kommende børnehave sammen med en genkendelig pædagog fra vuggestuen. Vi vil opfordre børnenes forældre til at komme på besøg inden børnehavestarten, så de får mulighed for at hilse på os og aftale indkøringsforløbet. Ofte har vuggestue/dagplejer udarbejdet et overleveringspapir, som forældrene kan medbringe til os, dette giver mulighed for, at vi kan danne os et forhåndsindtryk af barnets ressourcer og interesser, hvilket medvirker til, at vi fra barnets start kan møde det bedst muligt.

Tegn: vi ønsker, at de børn vi modtager, er trykke og befinder sig godt på stuen, når de starter i børnehave. Vi ønsker, at også børnene tør kontakte både voksne og børn (ytte behov og vise følelser).

Evaluering: Vi oplever generelt, at nye børn forholdsvis hurtigt finder sig trykke på stuen. De holder sig gerne i nærheden af en voksen, når de leger. Vi ved, at det kan være en udfordring, hvis et barn knytter sig alene til én pædagog på stuen, da den voksen ikke altid kan være til stede (fx når pædagogen er på tur med bussen mv.). Derfor forsøger vi at skabe en tilknytning til flere voksne på stuen forholdsvis hurtigt, hvilket som regel lykkes.

Evaluering af overgang til skole

Sammenhæng: vi skal forberede børnehavebørnene bedst muligt til skolestart. Ligesom overgange fra vuggestue til børnehave er skolestart en stor begivenhed/omvæltning for barnet. Derfor vil vi gerne lave et forløb, der gør oplevelsen fra børnehave til skole så positiv som mulig for alle børn.

Mål: I børnehaven er de 5-6årige børn udviklingsmæssigt på vidt forskellige stadier og niveauer både ift. følelser, socialt, kognitivt, motorisk, indlæringsmæssigt og sprogligt. I "Løvegruppen" (skolegruppen) bestræber vi os derfor på at støtte og udfordre det enkelte barn på netop deres udviklingsstrin (zonen for nærmeste udvikling), så alle får en positiv oplevelse og bliver bedst muligt rustet til deres kommende skoleliv.

Tiltag: i gruppen vil vi tilpasse de pædagogiske aktiviteter med børnenes interesser. Vi vil ydermere tage hensyn til og tillægger det, der rører sig i børnegruppen netop nu stor værdi. I Løvegruppen udvikler og øver børnene sig bl.a. i empati og sociale kompetencer. I samlinger og lignende øver de sig bl.a. i turtagning, i at give plads og være i centrum.

Vi vil støtte børnene i at udvikle deres sociale kompetencer (fx ved at de øver sig i at lytte, hjælpe og samarbejde med andre). Ligeledes vil vi udvikle og støtte dem i deres selvhjulpenhed (når de bl.a. øver sig i at klare af- og påklædning, toiletbesøg/tørre sig selv, rydde op efter sig selv, holde styr på egne ting mv.).

Vi vil også støtte børnene i udviklingen af selvstændighed, koncentrationsevne og kognitive egenskaber (fx når de øver sig bl.a. i at huske beskeder, være i skiftende miljøer (voksenstyrrede- og selvvalgte aktiviteter), overholde almindelige aftaler og forholde sig til nye aftaler og vinke farvel til mor og far uden en voksen).

Vi vil ligeledes støtte også børnene i at kunne sig til og fra, give udtryk for følelser og meninger. Dette træner vi bl.a. via empatiske "øvelser", dialog og i konflikt håndtering (eks. "Trin for Trin") Vi har fokus på det, der virker ud fra tanken om; "det som vi får at vide, vi er god til, gør vi endnu mere af".

Vi vil hele tiden have fokus på at bruge vores kroppe, og pædagogerne er opmærksomme på, at når børnene rører sig og leger, husker og lærer de. Derfor er finmotoriske lege (klippe, tegne mv.) og grovmotoriske lege (hoppe, klatre, danske mv.) en vigtig del af Løvegruppens aktiviteter.

I Løvegruppen vil vi også støtte børnene i udviklingen af deres sprog og sprogforståelse, så de bedst muligt er med sprogligt, når de begynder i skolen. Vi vil lege med bogstaver, skriblerier og lege-læse (skriftsproget), ligesom vi leger med bogstavs- og ordlyde, rim og remser (sætningsopbygning og rytme). Vi vil øve at skrive og holde på blyanter, når vi tegner og eksempelvis øver os i at skrive vores navn. Naturligvis vil vi også have fokus på at udbygge børnenes ordforråd og nuancere dette, så de får en større begrebsverden, som de kan bruge til at forklare sig i dialog og lege. I Løvegruppen vil vi tage på mange ture og derigennem få mange oplevelser med vores udflytterbus. I år skal vi fx have Christian d. 4. tema. Her skal vi besøge Roskilde Domkirke, Rundetårn, Christianshavn, vi skal se Kronjuvelerne osv. Vi samarbejder Bavneshøj Skole og vil i den forbindelse besøge skolen bl.a., når vi skal i "skolepraktik" (en dag i skolen, hvor får børnene en fornemmelse af, hvad det vil sige at gå i skole).

Når børnene stopper får de en mappe, hvor deres tid i børnehave er skildret gennem billeder, tegninger mv. Vi vil sammen med Sommerfuglene holde en afskedsmiddag, hvor hvert barn tager en lille ret med, og så fejrer vi den kommende skolestart sammen.

Evaluering: vi synes generelt, at vores kommende skolestartere er skoleparate og klar til et nyt kapitel i deres liv, når vi rammer tiden for skolestart. Dette viser de os bl.a. ved, at på hver deres måde at være kreativt tænkende, fantasifulde, selvhjulpne, sociale, hensynsfulde, sjove, iderige mv.

Evaluering af systematisk refleksion og metodevalg

Sammenhæng: vores arbejde med pejlemærket omhandlende ”systematisk refleksion og metodevalg” er med til at sikre vores pædagogiske praksis konkretiseres, dokumenteres og evalueres. På Sneglestuen gør vi for tiden mest brug af SMTTE-modellen, da det er den vi finder mest anvendelig.

Mål: via systematisk refleksion og metodevalg sikrer vi, at vi får tilrettelagt, reflekteret, dokumenteret og evalueret over vores pædagogiske praksis løbende. Dette skal sikre, at vi hele tiden er opmærksomme på, hvad vi gør, hvorfor vi gør, som vi gør, og hvad vi skal gøre mindre og mere af.

Tiltag: vi vil udarbejde modeller (SMTTE eller lignende) over vores pædagogiske praksis såsom handlingsplaner (efter behov), temauger, alders opdelte grupper (Loppe-, Abe- og Løvegruppe) og aktiviteterne herunder.

Derudover vil vi arbejder med ”Trivselsskemaer”, der er en metode til tydeliggøre, hvorledes vores inklusionsarbejde på stuen forløber (dette sikrer, at vi kommer rundt om hvert enkelt barn og hele børnegruppen).

Evaluering: vi er gode til at få lavet modeller, når vi afholder temauger, når vi planlægger vores aldersopdelte grupper, og når det kræver en ekstra indsats vedr. et enkelt barns behov og udvikling (fx sprog mv.). Dog kunne vi godt blive bedre til at få det evalueret løbende. Vi er udfordret på at finde tid til det skriftlige arbejde i vores dagligdag og kommer derfor let bagud. For at hjælpe os selv og sikre bedst muligt, at dette ikke vil ske, vil vi se om det kan lade sig gøre at afsætte tid af til det skriftlige arbejde i vores skema.